

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/70/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210950
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210950.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8Csp/70/2023

Okresný súd Bardejov, sudca JUDr. Mária Tvrdíková, v spore žalobkyne A. B., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX C. XX, zastúpená advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, AK 089 01 Svidník, ul. Sov. Hrdinov 163/66, proti žalovanej Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpená advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, o primerané finančné zadost'učinenie takto

rozhodol:

8Csp/70/2023

- Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 842,93 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- Vo zvyšku žalobu zamietá.
- Žalobkyňi priznáva voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

8Csp/70/2023

Odôvodnenie

- Žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanému domáhala zaplatenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 3.371,72 Eur.
- Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK-4Csp/94/2019 bola ako spotrebiteľka v postavení žalovanej. Žalovaná (predtým žalobkyňa) si v pôvodnom konaní uplatňovala nárok na zaplatenie sumy 3.371,72 Eur s prísli. Okresný súd Bardejov žalobu v celom rozsahu zamietol rozsudkom sp. zn. SK-4Csp/94/2019, z 22.9.2023 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.11.2023. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadost'učinenie (ďalej aj „PFZ“) za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní podľa ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007

Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a PFZ požaduje vo výške 3.371,72 Eur, čo považuje za primerané a nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaná sa na jej úkor snažila bezdôvodne obohatiť o túto sumu. K pasívnej vecnej legitímácii veriteľa, ak v Základnom konaní bola jeho žaloba zamietnutá z dôvodu, že nebol na podanie žaloby vecne legitimovaný, pre neplatné postúpenie pohľadávky (absencia doručenia oznámenia o zosplatnení), poukázala na rozhodnutia Krajského súdu Prešov, napr. sp. zn. 3Co/72/2018 z 4.9.2018, sp. zn. 5CoCsp/8/2021 z 27.1.2022, sp. zn. 7CoCsp/6/2022 z 30.6.2022, sp. zn. 8Co/136/2017 z 26.6.2018, sp. zn. 20Co/64/2019 z 30.7.2019, sp. zn. 22CoCsp/14/2020 z 25.6.2020.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 7.2.2024 uviedol, že žalobkyňa v žalobe bližšie nešpecifikovala a taktiež nekonkretizovala ani len jedno právo priznané jej ako spotrebiteľovi, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by jej mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nemu nie je splnená ani jedna zákonná podmienka. Žalobkyňa v žalobe odkazuje na rozhodnutie OS Bardejov, sp. zn. SK-4Csp/94/2019 – 134 zo dňa 22.9.2023, ktorý súd žalobu zamietol pre neplatnosť postúpenia žalovanej pohľadávky a tým nedostatok aktívnej legitímácie na jeho strane. Žalobkyňa v tomto spore nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016). Obrana žalobkyne v spore vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. SK-4Csp/94/2019 nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou nie je splnená, keďže žalobkyňa doposiaľ neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napríklad nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom PFZ voči nemu podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Pokiaľ jemu nebola platne postúpená pohľadávka, ktorej zaplatenie bolo predmetom sporu vedeného okresným súdom Bardejov pod sp. zn. SK-4Csp/94/2019, tak on nikdy nebol jej veriteľom a postúpenie pohľadávky bolo deklarované súdom za neplatné od počiatku, je tak vylúčené, aby bol subjektom zodpovedným za porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Z dôvodu, že od počiatku nebol veriteľom úverovej pohľadávky, tým je vylúčená jeho pasívna legitímácia v tomto spore. Nesúhlasí s názorom žalobkyne, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má plniť sankčnú funkciu a to z dôvodu občiansko-právneho charakteru tohto súkromnoprávneho inštitútu a tak isto je nesprávny názor o reparačnej funkcii daného inštitútu, pretože inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Jeho neúspech v konaní pod sp. zn. SK-4Csp/94/2019 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Suma, ktorej priznania sa žalobkyňa domáha v tomto spore nespĺňa podmienku primeranosti. Inštitút PFZ sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinnosti mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že jeho konaním utrpel ujmu takého rozsahu, ktoré je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia. Navrhol žalobu zamietnuť.

4. Žalobkyňa vo svojej replike zo dňa 1.3.2024 uviedla, že s argumentáciou žalovaného nesúhlasí. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa v žiadnom prípade neustanovuje exaktne podmienku, aby bol spotrebiteľ povinný z pozície žalobcu na súde domáhať sa ochrany svojich práv. Hypotéza právnej normy uvedenej v ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa absolútne žiadnym spôsobom nešpecifikuje a nerozlišuje, či takáto osoba musí v konaní vystupovať ako žalobca alebo

žalovaný, resp. zákonodarca exaktne neustanovil, že: „spotrebiteľ, ktorý podal žalobu na súd proti porušiteľovi“, t.j. „úspešné uplatní“ sa nerovná „podal žalobu“. Rovnako porušiteľom môže byť v danom prípade tak tvorca zmluvnej dokumentácie, ako aj nový dodávateľ z pozície postupníka. Reštriktívny výklad predmetného ustanovenia žalovaným je podľa jej názoru v rozpore s vôľou zákonodarcu, resp. cieľom samotnej normy, a to dosiahnuť vysokú úroveň ochrany práv spotrebiteľov, čo vyplýva aj zo samotného názvu zákona č. 250/2007 Z.z.. Poukázal na aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, z ktorého vyplýva, že porušiteľom, voči ktorému je možné úspešne sa domáhať PFZ, je taktiež postupník z úverovej pohľadávky, taktiež aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/324/2020 zo dňa 13.12.2022. Je zrejmé, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu prevzal spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplatenie. Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal teda aj zodpovednosť za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu. Za daných okolností je žalovaný pasívne legitímovanou stranou sporu. Žalovaný ako inkasná spoločnosť je povinný rovnako ako banka postupovať s odbornou starostlivosťou, čo však nedodrжал a uplatňoval si voči nej pohľadávku v rozpore s dobrými mravmi. Dala do pozornosti, že žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale súdne konanie sa snažil využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že toto jeho právo súdiť sa nemalo oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných obdobných súdnych konaní o nesprávnosti svojej argumentácie. K posudzovaniu výšky PFZ poukázala na zásadné uznesenie KS v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 4.10.2016 a uviedla, že jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva.

5. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

6. Právny predchodca žalovaného Všeobecná úverová banka a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli dňa 6.3.2015 zmluvu o pôžičke č. 6198205/0057218757, na základe ktorej poskytol žalobkyňa pôžičku vo výške 5.000,- Eur, ktorú sa žalobkyňa zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach v sume 146,31 Eur.

7. Zo spisu OS Bardejov SK-4Csp/94/2019 súd zistil, že právny predchodca žalovaného podal žalobu proti žalobkyňa v postavení žalovanej a žiadal, aby táto bola zaviazaná na zaplatenie sumy vo výške 3.371,72 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 4.4.2017 do zaplatenia. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz sp. zn. 4Csp/94/2019-34 dňa 21.2.2020. Proti tomuto platobnému rozkazu podala žalobkyňa odpor, v ktorom namietala, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a preto je úver bezúročný a bez poplatkov, čím sa platobný rozkaz v celom rozsahu zrušil. V priebehu konania uznesením sp. zn. 4Csp/94/2019-68 z dňa 8.12.2020 bolo pripustené, aby do konania namiesto doterajšieho účastníka na strane žalobcu Všeobecnej úverovej banky a.s. so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 vstúpila do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154 (terajší žalovaný). Na pojednávaní konanom dňa 4.8.2023 zástupca žalovanej (terajšej žalobkyne) namietal aktívnu legitimáciu terajšieho žalovaného v postavení žalobcu. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. SK-4Csp/94/2019 – 134 zo dňa 22.9.2023 bola žaloba zamietnutá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.11.2023. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalovaný v postavení žalobcu nepreukázal účinné postúpenie pohľadávky, teda svoju aktívnu vecnú legitimáciu a preto bola žaloba zamietnutá.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov, poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa, uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej

týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b/ zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.

10. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nielen podľa zákona č. 250/2007 Z.z ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a prípade iných predpisov. Uplatnením práva možno rozumieť tak podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

11. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

12. V danom spore mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník sp. zn. SK- 4Csp/94/2019 v dôsledku procesnej obrany žalobkyne došlo k zamietnutiu žaloby. Z obsahu spisu je zrejmé, že po vstupe žalovaného v tomto konaní namiesto žalobcu Všeobecnej úverovej banky žalobkyňa vznesla námietku aktívnej legitímácie žalobcu, pričom na základe tejto námietky súd žalobu zamietol. Rozsudkom prvoinštančného súdu vydaným v základnom konaní bol práve žalovaný identifikovaný ako subjekt, ktorý porušil spotrebiteľské práva a povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu odkúpil v rozpore s § 92 ods. 8 Zákona o bankách spolu so všetkými právami a povinnosťami a domáhal sa zaplata pohľadávky skrz súdne konanie. Aj z rozsudkov NS SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018 a sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018, ktoré sa týkali problematiky aktívnej vecnej legitímácie postupníka vyplýva, že ak si žalovaná v predchádzajúcom spore neúspešne uplatnila spotrebiteľskú pohľadávku proti žalobcovi (spotrebiteľovi), pričom dôvod jej neúspechu spočíval v nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie (iba) v dôsledku nedodržania zákonných podmienok uvedených v §92 ods. 8 Zákona o bankách, potom nesie prípadnú zodpovednosť voči spotrebiteľovi v súvislosti s požadovaným finančným zadosťučinením v zmysle § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. pôvodný veriteľ (banka) alebo ten, na koho bola spotrebiteľská pohľadávka postúpená.

13. Nie je tak pochyb, že žalobkyňa bola v pôvodnom konaní úspešná voči nároku žalovaného. Nie je dôležité, či spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva.

14. V vyššie uvedeného má súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. SK- 4Csp/94/2019 si žalobkyňa bez akejkoľvek pochybnosti úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv tak, ako to vyžaduje § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa.

15. Spotrebiteľ, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/34/2018 z 26. 06. 2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/142/2018 z 15.11.2018). Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

16. Neobstojí v danom prípade argumentácia žalovaného o nutnosti preukázať, že žalobcovi ako spotrebiteľovi v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma. Jediným predpokladom, ktorý zákon vyžaduje totiž je, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, pretože účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľskej zmluve, nie zaťažiť spotrebiteľa dôkazným bremenom preukazovať skutočnú existenciu ujmy pre priznanie finančného zadosťučinenia, pričom preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je tu spravidla nereálne (porov. Rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017).

17. Žalobkyni jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé prívodiť mu ujmu v sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života.

18. Súd teda dospel k záveru, že žalobkyňa splnila podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tak sa zaoberal jeho výškou. Pre priznanie peňažného zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky. Základom pre stanovenie výšky primeraného zadosťučinenia je primeranosť a súd tak stanoví na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy (viď napr. rozsudok KS v Bratislave zo dňa 25.11.2010, č.k. 10Cbs/70/2003 -196).

19. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bol skôr konštatované nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie odporujúce dobrým mravom.

20. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritéria, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritéria, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadosťučinenia žalobkyňou. Žalobkyňa v žalobe logicky a dostatočne odôvodnila výšku požadovaného zadosťučinenia, keď uviedla, že odvodzuje ju od sumy, o ktorú sa na jej úkor chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť. Pri posúdení dôvodnosti takej výšky je potom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií. Možno tak hovoriť o funkcii satisfakčnej, sankčnej, odradzujúcej, odmeňujúcej. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti a to napr. či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita a trvanie porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napr. nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe.

21. Čo sa týka sankčnej a odradzujúcej funkcie PFZ, súd zohľadnil nielen už vyššie popísanú intenzitu zásahu a porušenia zo strany žalovaného ako dodávateľa, ale aj skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý či ojedinelý prípad, kedy si žalovaný uplatňoval od spotrebiteľa nedôvodné nároky. Preto súd pri posúdení PFZ a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi, dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov. Ak žalovaný napriek tomu, že v množstve súdnych konaní boli žaloby zamietnuté pre neprítomnosť jeho aktívnej legitimácie, opätovne skúšal voči spotrebiteľom uplatnenie zaplattenia finančných prostriedkov, je plne na mieste sankcionovať a odradiť ho od ďalšej takej recidívy prostredníctvom priznania PFZ žalobkyni ako spotrebiteľke vo výške, ktorá nebude len symbolická.

22. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie PFZ, tak niet pochyb o tom, že požadovanie nedôvodných finančných nárokov zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobkyňa sa tu musela aktívne brániť nedôvodnému nároku, keďže žalovaný ju stále považoval za dlžníka, hoci neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky

zo strany pôvodného veriteľa. Žalobkyňa musela vyhľadať advokáta, ktorý ju zastupoval v pôvodnom konaní .

23. Nemôže byť pochyb o tom, že súdne konanie predstavuje pre bežného spotrebiteľa stresovú situáciu, navyše, ak si nemôže byť istý želaným výsledkom. Žalobca na ochranu svojich práv a svojou aktivitou dosiahol v konaní úspech proti profesionálovi, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov.

24. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušovaného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

25. Výška finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. sa určuje voľnou úvahou. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval finančné plnenie, na ktoré nemal nárok, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý musel riešiť podanou žalobou. Súd preto považoval primeranú výšku finančného zadosťučinenia s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal, vystavil ho stresovým situáciám a hrozbu sociálno- ekonomickej tiesne. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 842,93 Eur, čo predstavuje 1 požadovaného primeraného zadosťučinenia a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľky. Preto v prevyšujúcom rozsahu bola žaloba zamietnutá.

26. Žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej 100 % z prisúdenej sumy.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd v súlade s § 2 ods. 2 a § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobkyne od tejto povinnosti.

Poučenie:

8Csp/70/2023

POUČENIE :

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od .doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

(§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 29. júla 2024

JUDr. Mária Tvrdíková
sudca